

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 18 MARTIE 1980¹

**SA Compagnie Générale pour la Diffusion de la Télévision,
Coditel și alții
împotriva SA Ciné Vog Films și alții**

**(Cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare
formulată de Cour d'Appel din Bruxelles)**

„Prestări de servicii: difuzarea de televiziune prin cablu”

Cauza 62/79

În Cauza 62/79,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Cour d'Appel din Bruxelles, a doua cameră civilă, pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

**SA COMPAGNIE GÉNÉRALE POUR LA DIFFUSION DE LA TÉLÉVISION,
CODITEL**, din Bruxelles,

SA CODITEL BRABANT, din Bruxelles,

**SA COMPAGNIE LIÉGEOISE POUR LA DIFFUSION DE LA TÉLÉVISION, CODITEL
LIÈGE**, din Liège,

reclamante,

și

SA CINÉ VOG FILMS, din Schaerbeek,

ASBL CHAMBRE SYNDICALE BELGE DE LA CINÉMATOGRAPHIE, din St-Josse-ten-
Noode,

SA „LES FILMS LA BOÉTIE”, din Paris, societate de naționalitate franceză

**CHAMBRE SYNDICALE DES PRODUCTEURS ET EXPORTATEURS DE FILMS
FRANÇAIS**, din Paris,

pârâte,

INTERMIXT, întreprindere de utilitate publică, din Bruxelles,

UNION PROFESSIONNELLE DE RADIO ET TÉLÉDISTRIBUTION, din Schaerbeek,

¹Limba de procedură: franceza.

INTER-RÉGIES, asociație intercomunală cooperativă, din Bruxelles,

intervenienți,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 59 din Tratatul CEE,

CURTEA,

constituită din H. Kutscher, președinte, A. O'Keeffe și A. Touffait, președinți de cameră, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koopmans și O. Due, judecători,

avocat general: J.-P. Warner

grefier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 Prin Hotărârea din 30 martie 1979, primită la Curte la 17 aprilie 1979, Cour d'Appel din Bruxelles a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, două întrebări privind interpretarea articolului 59 și a altor dispoziții din tratat în materie de liberă prestare a serviciilor.

2 Aceste întrebări au fost adresate cu ocazia unei acțiuni intentate de o societate belgiană de distribuție de filme cinematografice, SA Ciné Vog Films – pârâtă în fața Cour d'Appel – pentru încălcarea drepturilor de autor. Această acțiune este îndreptată împotriva unei societăți franceze, Les Films La Boétie și împotriva a trei societăți belgiene de difuzare de televiziune prin cablu, denumite în continuare în mod colectiv societățile Coditel; aceasta are drept scop repararea prejudiciului pretins cauzat Ciné Vog prin recepționarea în Belgia a unei transmisiuni a televiziunii germane consacrată proiecției filmului „Le Boucher”, pentru care Ciné Vog a obținut din partea Films La Boétie exclusivitatea distribuției în Belgia.

3 Din dosar rezultă că societățile Coditel asigură, cu autorizația administrației belgiene, un serviciu de difuzare de televiziune prin cablu care acoperă o parte din teritoriul belgian. Televizoarele abonaților la acest serviciu sunt legate prin cablu la o antenă centrală care prezintă caracteristici tehnice speciale, ce permit recepționarea emisiunilor belgiene și a anumitor emisiuni străine pe care abonatul nu le-ar putea recepționa în niciun caz cu o antenă individuală și care, în plus, îmbunătățesc calitatea imaginilor și a sunetului pe care abonatul le primește.

4 Tribunal de Première Instance din Bruxelles, sesizat cu privire la cerere, a declarat că aceasta nu este întemeiată în măsura în care este îndreptată împotriva Les Films La Boétie, dar a condamnat societățile Coditel la plata daunelor-interese către Ciné Vog. Societățile Coditel au introdus o acțiune împotriva acestei hotărâri; această acțiune a fost declarată inadmisibilă de Cour d'Appel în măsura în care era îndreptată împotriva societății Les Films La Boétie, care este, prin urmare, scoasă în afara cauzei în stadiul actual al litigiului.

5 Faptele cauzei care sunt relevante pentru soluționarea litigiului au fost rezumate după cum urmează de Cour d'Appel. Prin Convenția din 8 iulie 1969, Films La Boétie, în calitate de

proprietar al tuturor drepturilor de exploatare a filmului „Le Boucher”, au dat Ciné Vog „mandatul exclusiv” de a distribui acest film în Belgia timp de șapte ani. Filmul a fost proiectat în cinematografele din Belgia începând din 15 mai 1970. Cu toate acestea, la 5 ianuarie 1971, primul canal de televiziune germană a difuzat o versiune germană a acestuia, iar această transmisiune a putut fi recepționată în Belgia. Ciné Vog a considerat că transmisiunea a compromis perspectivele comerciale ale filmului în Belgia. Aceasta a reproșat atât Films La Boétie nerespectarea exclusivității pe care aceasta i-a oferit-o, cât și societăților Coditel trecerea transmisiunii în cauză prin rețelele sale de difuzare de televiziune prin cablu.

6 Cour d'Appel a examinat mai întâi activitățile societăților de difuzare de televiziune prin cablu din punctul de vedere al încălcării dreptului de autor. Aceasta a considerat că aceste societăți procedaseră la o „comunicare publică” a acestui film în sensul dispozițiilor aplicabile în acest domeniu și că acestea aveau nevoie, prin urmare, în planul legislației privind dreptul de autor și sub rezerva efectului, în ceea ce privește acesta, a dreptului comunitar, de autorizația Ciné Vog pentru a trece filmul prin rețelele lor. Din aceste considerente rezultă că, în raționamentul Cour d'Appel, autorizația dată de titularul dreptului de autor de a difuza filmul la televiziunea germană nu o includea pe aceea de a trece acest film prin rețelele de difuzare de televiziune prin cablu care există dincolo de teritoriul german sau cel puțin prin cele stabilite în Belgia.

7 Cour d'Appel a examinat în continuare, în ceea ce privește efectul dreptului comunitar, argumentul societăților Coditel, conform căruia o eventuală interdicție de a transmite filme al căror drept de autor a fost oferit de producător unei case de distribuție pentru întreg teritoriul belgian, ar fi contrară dispozițiilor Tratatului CEE și, în special, articolelor 85, 59 și 60. După respingerea argumentului întemeiat pe articolul 85, Cour d'Appel a dorit să afle dacă acțiunea întreprinsă împotriva societăților de difuzare de televiziune prin cablu de către Ciné Vog, „în măsura în care limitează posibilitatea ca o stație de emisie stabilită într-o țară învecinată Belgiei, țara destinatarilor prestării în cauză, de a efectua această prestare în mod liber”, contravenea articolului 59. Conform societăților reclamante, articolul 59 ar trebui înțeles în sensul în care interzice restricțiile privind libertatea de a presta servicii și nu numai cele privind libertatea de activitate a prestatorilor de servicii și include toate ipotezele în care prestarea unui serviciu determină sau a determinat, într-o etapă anterioară, sau urmează să determine, într-o etapă ulterioară, trecerea frontierelor intracomunitare.

8 Considerând că acest motiv este relevant pentru interpretarea tratatului, Cour d'Appel a adresat Curții de Justiție următoarele două întrebări:

- „- Prima întrebare: restricțiile interzise prin articolul 59 din Tratatul de instituire al Comunității Economice Europene sunt numai cele care se opun prestării de servicii între resortisanții stabiliți în state membre diferite sau includ, de asemenea, restricțiile privind prestarea de servicii între resortisanții stabiliți într-un același stat membru dar care se referă la o prestare a cărei substanță provine dintr-un alt stat membru?
- A doua întrebare: în cazul unui răspuns afirmativ la prima parte a întrebării anterioare, este conform cu dispozițiile din tratat privind libertatea de a presta servicii ca cesionarul drepturilor de reprezentare a unui film cinematografic într-un stat membru să-și invoce dreptul de a interzice pârâtului de a reprezenta filmul în acest stat pe calea difuzării de televiziune prin cablu, atunci când filmul astfel reprezentat este recepționat de pârât în statul membru menționat după ce a fost difuzat într-un alt stat membru, de către un terț, cu consimțământul titularului original al dreptului?”

9 Conform formulării sale, cea de-a doua întrebare este adresată în cazul unui răspuns afirmativ la prima parte a primei întrebări, însă Cour d'Appel a dorit în mod evident să se refere la cazul unui răspuns în care se afirmă că, în principiu, articolul 59 și următoarele din tratat se aplică prestării de servicii în cauză, dat fiind că cea de-a doua întrebare nu poate fi înțeleasă decât în această ipoteză.

10 Curtea de Justiție va examina mai întâi cea de-a doua întrebare. În cazul în care se dovedește că răspunsul la această întrebare este negativ, din cauză că practica pe care o descrie nu ar fi contrară dispozițiilor din tratat privind libertatea de a presta servicii, în ipoteza în care aceste dispoziții ar fi aplicabile, instanța națională ar dispune de toate elementele necesare pentru a putea soluționa problema juridică cu privire la care a fost sesizată, în conformitate cu dreptul comunitar.

11 A doua întrebare ridică problema de a ști dacă articolele 59 și 60 din tratat se opun unei cesiuni, limitată la teritoriul unui stat membru, a unui drept de autor asupra unui film, dat fiind că o serie de astfel de cesiuni ar putea avea drept rezultat compartimentarea pieței comune din punctul de vedere al exercitării activităților economice în domeniul cinematografic.

12 Filmul cinematografic aparține categoriei de opere literare și artistice puse la dispoziția publicului prin intermediul reprezentațiilor, care se pot repeta la nesfârșit. În această privință, problemele legate de respectarea dreptului de autor în raport cu cerințele din tratat nu sunt aceleași cu acelea care privesc operele literare și artistice a căror punere la dispoziția publicului se confundă cu circulația suportului material al operei, cum este cazul cărților sau al discurilor.

13 În aceste condiții, titularul dreptului de autor al unui film și beneficiarii săi au un interes legitim în calcularea redevențelor datorate pentru autorizarea de a reprezenta filmul în funcție de numărul real sau probabil al reprezentațiilor și de a nu autoriza o transmisiune televizată a filmului, care poate fi recepționată de un public larg decât după o anumită perioadă de proiecție în sălile de cinema. Din dosar reiese că, în speță, contractul încheiat între Films La Boétie și Ciné Vog prevedea că dreptul exclusiv oferit includea dreptul de a reprezenta public filmul „Le Boucher” în Belgia sub formă de proiecție în sălile de cinema și de transmisiuni televizate, dar că dreptul de a difuza filmul de către televiziunea belgiană nu putea fi exercitat decât după patruzeci de luni de la prima prezentare a filmului în Belgia.

14 Aceste constatări au o importanță dublă. Pe de o parte, acestea subliniază că dreptul, pentru titularul unui drept de autor și beneficiarii săi, de a solicita redevențe pentru orice reprezentare a unui film face parte din funcția esențială a dreptului de autor cu privire la acest tip de opere literare sau artistice. Pe de altă parte, acestea demonstrează că exploatarea drepturilor de autor asupra filmelor și redevențelor aferente nu poate fi organizată independent de perspectivele de transmisiune televizată a acestor filme. Întrebarea dacă o cesiune a dreptului de autor limitată la teritoriul unui stat membru poate constitui o restricție privind libertatea de a presta servicii trebuie să fie evaluată în acest cadru.

15 În cazul în care interzice restricțiile privind libertatea de a presta servicii, articolul 59 din tratat nu vizează prin aceasta limitele exercitării anumitor activități economice care provin din aplicarea legislațiilor naționale privind protecția proprietății intelectuale, cu excepția cazului în care o astfel de aplicare constituie un motiv de discriminare arbitrară sau o restricție mascată în cadrul relațiilor economice între statele membre. Acesta ar fi cazul dacă această aplicare ar

permite părților la cesiunea unui drept de autor de a crea bariere artificiale în calea relațiilor economice între statele membre.

16 Rezultă din aceasta că, în cazul în care dreptul de autor implică dreptul de a solicita redevențe pentru orice reprezentare, normele din tratat nu pot, în principiu, să constituie un obstacol pentru limitele geografice asupra cărora au convenit părțile la contractele de cesiune pentru a proteja autorul și beneficiarii săi în această privință. Simplul fapt că aceste limite geografice pot coincide cu frontierele naționale nu implică o soluție diferită într-o situație în care organizarea televiziunii în statele membre se bazează în mare măsură pe monopoluri legale de transmisiune, ceea ce implică că o limitare diferită a domeniului de aplicare geografic al unei cesiuni ar fi adesea impracticabilă.

17 Cesionarul exclusiv al drepturilor de reprezentare a unui film pentru întreg teritoriul unui stat membru poate, prin urmare, să invoce dreptul său în privința societăților de difuzare de televiziune prin cablu care au transmis acest film prin rețelele lor de distribuție după ce l-au recepționat de la o stație de emisie de televiziune stabilită într-un alt stat membru, fără ca dreptul comunitar să constituie un obstacol.

18 În consecință, este necesar să se răspundă celei de-a doua întrebări adresate de Cour d'Appel din Bruxelles că dispozițiile din tratat privind libertatea de a presta servicii nu se opun invocării de către un cesionar al drepturilor de reprezentare a unui film cinematografic într-un stat membru a dreptului său de a interzice reprezentarea acestui film în acest stat, fără autorizarea sa, pe calea difuzării de televiziune prin cablu, în cazul în care filmul astfel reprezentat este recepționat și transmis după ce a fost difuzat într-un alt stat membru de către un terț, cu consimțământul titularului original al dreptului.

19 Rezultă din răspunsul dat celei de-a doua întrebări că dreptul comunitar, în ipoteza în care ar fi aplicabil activităților societăților de difuzare de televiziune prin cablu care fac obiectul litigiului în privința căruia a fost sesizată instanța națională, nu are efect asupra aplicării, de către această instanță, a dispozițiilor legislației în materie de drepturi de autor într-un caz precum cel din speță. Prin urmare, nu mai este necesar să se răspundă la prima întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

20 Cheltuielile efectuate de către Guvernul Republicii Federale Germania, de către Guvernul Regatului Unit și de către Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile din acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de către Cour d'Appel din Bruxelles, prin Hotărârea din 30 martie 1979, hotărăște:

Dispozițiile din tratat privind libertatea de a presta servicii nu se opun invocării de către un cesionar al drepturilor de reprezentare a unui film cinematografic într-un

stat membru a dreptului său de a interzice reprezentarea acestui film în acest stat, fără autorizarea sa, pe calea difuzării de televiziune prin cablu, în cazul în care filmul astfel reprezentat este recepționat și transmis după ce a fost difuzat într-un alt stat membru de către un terț, cu consimțământul titularului original al dreptului.

Kutscher O'Keeffe Touffait Mertens de Wilmars Pescatore

Mackenzie Stuart Bosco Koopmans Due

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 18 martie 1980.

Grefier

Președinte

A. Van Houtte

H. Kutscher